

ΓΝΩΜΑΙ ΣΟΦΩΝ.

Ὁ λύκος επιτίθεται διὰ τοῦ ὀδόντος ὁ δὲ ταῦρος διὰ τῶν κερμάτων.

Ὅρασιος

Ὁ μέγας καθ' ἑαυτὸν μεγεθύνει καὶ τὰ περὶ αὐτόν.

E. MICHAUL.

Ὁ καλὸς ἱστορικός εἰς οὐδεμίαν ἀνίκει ἐποχὴν καὶ εἰς οὐδεμίαν χώραν· καίπερ ἀγαπῶν τὴν πατρίδα αὐτοῦ οὐδέποτε κολακεύει αὐτήν.

FÉNELON.

Πᾶσα μεγάλη κίνησις ἐν τοῖς τοῦ κόσμου χρονικοῖς ὀφείλεται εἰς τὸν θρίαμβον τοῦ ἐθνουσιασμοῦ.

EMERSON.

Τὸ ἐν τῇ κατοχῇ τιнос χοῦμα, εἶναι τὸ ὄργανον τῆς ἐλευθερίας, τὸ δὲ θηρευόμενον εἶναι τὸ ὄργανον τῆς δουλείας.

J. J. ROUSSEAU.

Συχνάκις ὁ ἐν ὑποχρεώσει λησμονεῖ εὐεργέτημά τι διότι ὁ εὐεργέτης πολλάκις ἀναμνησθίζεται αὐτοῦ.

MALESHERBES.

Οἱ τῆς ἐχεμυθίας ὄροι εὐρύνονται ἐφ' ὅσον καθίστανται ὑποχρεωτικότεροι. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ ἀποκαλύψῃ τις πρὸς τινα, εἶναι ἐκεῖνο ἀκριβῶς, περὶ οὗ σκέπτονται πάντες.

* *

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ.

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν).

§ 10. Συνθήκαι καὶ σχετικαὶ διατάξεις. Ἡ ἐλευθεροπλοία καὶ ἡ συγκοινωνία βασιζονται ἐπὶ συμπεφωνημένων διεθνῶν ὄρων. Μὴ ἀνατρέχοντες εἰς τὰς μετὰ τὴν Ἀλωσιν διεθνεῖς σχέσεις, ἅτε ἀναγομέναι εἰς τὴν Διπλωματικὴν Ἱστορίαν περιοριζόμεθα μόνον ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ ἡμῶν εἰς ὅ, τι χρήσιμον καὶ εὐπρόσιτον. Ἡ Ρωσία διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Κιουτσούκ-Καϊναρδζικ (1774) προσεκτίσατο τὸ Κέρδζ καὶ τὸ Γενί-καλέ καὶ τὴν Ἀζοφικὴν, ὁ δὲ Εὐξείνιος ἔμεινεν ἐλεύθερος παντὶ ναυτικῷ πάσης δυνάμεως. Διὰ τῆς ἐν Ἰασίφ (1792) τὸ Ὀκτσακῶφ προσέλαβε πάλιν ἡ Ρωσία καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ Ἀνειπέρου μέχρι τοῦ Ἀνιστέρου Παραλίαν. Διὰ τῆς ἐν Ἀδριανούπολεις (1829) συνθήκης ἐξεχωρήθη τῇ Ρωσίᾳ τὸ Πότιον καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Δανουβίου μέρη. Ἀλλὰ διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Χουγκιάρ-Ἰσκαλεσσί (1833) καὶ τῆς περὶ στενῶν εὐρωπαϊκῆς συμβάσεως (1840) αὐτὴ ἀποχλείεται ἡ ἐντὸς τῶν στενῶν τῶν Δαρδανελίων εἰσοδος πολεμικῶν πλοίων ξένων κρατῶν. Ἡ συνθήκη ὁμῶς τῶν Παρισίων (1856) ἀφῆρτεν ἀπὸ τῆς Ρωσίας τὰς ἐκβολὰς τοῦ Δανουβίου, ἐθέσπισε δὲ τὴν ἐλευθεροπλοίαν τοῦ διεθνούς τούτου ποταμοῦ. Τὸ δέκατον ἄρθρον τῆς συνθήκης ταύτης ὥρισεν εὐρωπαϊκὴν Ἐπιτροπεῖαν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου (Commission Européenne du Danube). Ἡ Ἐπιτροπεῖα, ἔδραν ἔχουσα τὸ Γαλάζιον, κατώρθωσε πολλὰς διεθνεῖς ἐριδας καὶ ἀντιζηλίαις καὶ πολλὰς οικονομικὰς δυσχερείαις νὰ ὑπερνικήσῃ καὶ νὰ ἐπιτελέσῃ ὑδραυλικὰ ἔργα μεγάλα

πρὸς μεγάλην τῆς ἐμπορίας εἰκόλιαν καὶ ταχυτέραν ἀνάπτυξιν, συστήσασα φανούς, καθάρισσασα, διοριζάσασα καὶ μετασκευάσασα ἰδίᾳ τὸν λιμένα τοῦ Σουλινᾶ κλ.

Ἡ διεθνὴς αὕτη τοῦ Δανουβίου ἐπιτροπεῖα συνίστατο ἐξ ἐπτά ἀντιπροσώπων· τούτοις προσετέθη ἀπὸ τοῦ 1882 καὶ ὄδοος, ἀντιπρόσωπος τῆς Ρουμανίας. Ἡ ἐπιτροπεῖα ἀνεξαρτήτως ἐνεργεῖ, εἰσπράττει καὶ ἐπιβάλλει φόρους, συνομολογεῖ δάνεια, νομοθετεῖ διατάξεις σχετικὰς πρὸς τὸν πλοῦν τοῦ ποταμοῦ, ἐνασκει τὴν ἐπὶ τοῦ Δέλτα ἀστυνομίαν κλ. Τὰ δικαιώματα αὐτῆς ταῦτα ἐκυρώθησαν καὶ ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων συνθηκῶν τοῦ Λονδίνου (1871 καὶ 1883) καὶ τοῦ Βερολίνου (1878). Διὰ τῆς συνθήκης τῶν Παρισίων ἀνεγνωρίσθη ἡ οὐδετερότης τοῦ Εὐξείνου.

Διὰ τῆς τελευταίας ἐν Βερολίῳ συνθήκης ἡ Ρωσία προσέλαβε τὸν λιμένα τοῦ Βατούμ, ἡ δὲ Ρουμανία, εἰς βασιλείον ἀνακηρυχθεῖσα, τὸ Δέλτα τοῦ Δανουβίου. Ἐν τούτοις ἡ ρωσικὴ κυβέρνησις ὡς ἀντάλλαγμα τῆς κατὰ τὸ 1870 φιλογερμανικῆς αὐτῆς πολιτικῆς ἔσχε τὴν πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῆς ἀναθεώρησιν τοῦ ἄρθρου τῆς συνθήκης τῶν Παρισίων ὡς πρὸς τὸν πολεμικὸν αὐτῆς στόλον.

Διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου ἐσχηματίσθησαν καὶ εἰς τὰ ὑποτελῆ ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ κράτη ἰδιαιτέρως λιμένες, περὶ ὧν ἀνωτέρω τὰ δέοντα ἐρρήθησαν, καὶ δι' ὧν αἱ ἄμεσοι μετὰ τῆς κεντρικῆς καὶ βορείου Εὐρώπης συγκοινωνίαι σιδηροδρομικῶς τελούνται.

§ 11. Ποταμοί.

Ποταμοὶ εἰς τὸν Εὐξείνιον ἐκβάλλοντες εἶνε οἱ ἑξῆς. Ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ μεγαλειότερον τὸν ροῦν ἔχοντος*

1) Δανούβιος, ὁ μεγαλειότερος τῶν εἰς τὸν Εὐξείνιον ἐξιόντων. Ἐκβάλλει διὰ τριῶν στομάτων, τοῦ ἁγίου Γεωργίου Σουλινᾶ καὶ τῆς Κιλίας. Διὰ τούτου ἐκβάλλει καὶ ὁ ἀριστερόθεν συμβάλλον αὐτῷ.

2) Προῦτος.

3) Δνεϊστερος, ὁ τῶν ἀρχαίων Τύρας καὶ μετὰ τὴν 4ην ἑκατονταετηρίδα Δάναστρις.

4) Βοῦγος, ὁ τῶν ἀρχ. Ὑπανις (Εὐρωπ. Σαρματίας).

5) Δνεϊπερος καὶ Δάναπρις, ὁ ἀρχ. Βορυσθένης, πολυαρκέστατος κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἡροδότου πάντων τῶν Σκυθικῶν ποταμῶν κλπ. πλὴν τοῦ Νείλου καὶ μέγιστος μετὰ τὸν Ἴστρον.

6) Δὼν ὁ Τάνας, ὅπου ἡ Εὐρώπη συνεχῆς εἶναι τῇ Ἀσίᾳ, εἰς τὴν Μαιώτιδα ἐκβάλλων. (Ἐκαλεῖτο καὶ Ἀμαζόνιος).

7) Κουβάν ὁ ἀρχ. Ὑπανις (τῆς Ἀσιατ. Σαρματίας).

8) Ριὼν ὁ ἀρχ. Φάσις (πρότερον καὶ Ἀρχτοῦρος).

9) Τσορόκ πρὸς Ν. τῶν Καυκασίων ὄρεων ὁ παρ' Ἀρριανῶ Ἀκαμψις, παρὰ Ἱπτολεμαίῳ Ἀψόρρος, παρὰ Σκύλακι Ἀψαρος καὶ κοινότερον (παρὰ Προκοπίῳ) Βόας.

10) Θέρμε-σαί ὁ τῶν ἀρχ. Θερμῶδων (καὶ Κρύσταλλος) ὀνομαστὴς ἐν τῇ ἀρχαιότητι διὰ τὰς Ἀμαζόνας.

11) Γεσίλ-Ἰρμάκ, ὁ Ἴρις.

12) Κιζίλ Ἰρμάκ ὁ Ἀλυσ, ὁ σπουδαιότατος ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας καὶ ὑπὸ ἱστορικὴν ἔσφιν.

13) Παρτίν-τσάι, ὁ Παρθένιος.

14) Φιλιάζ-σοῦ, ὁ Βιλλαῖος.

15) Σακάρια, ὁ Σαγγάριος. Πρὸς τούτοις καὶ ἕτεροι ποταμοὶ ἐκβάλλουσιν εἰς τὸν Εὐξείνιον περὶ τοὺς εἰκοσιν.

§ 12. Παραλίαι. Ὅτι αἱ παραλίαι τοῦ Εὐξείνου δὲν εὐρηνται ἐν τῇ αὐτῇ φυσικῇ καταστάσει ἐν τῇ καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ ἐν τῇ μεσσία ἀδὲν ἔχουσι ἀνάγκην νὰ ὑποδείξωμεν. Ποταμοὶ οἱ οἱ ἀνωτέρω εἰσρέοντες μεθ' ὁμῆς οὐ μόνον τὴν χροιάν τῆς θαλάσσης μεταλλάσσουν καὶ μετεωροτέρον ποιοῦσι τὸ ἔδαφος, ἀλλὰ διὰ τῆς ὑποστάθμης τῆς ἰλύος καὶ τῆς προσχώσεως τοῦ βυθοῦ καθιστῶσιν αὐτὴν ἀδαθῆ καὶ ἤττον προσιτῆν. Τὸ δὲ περίεργον ὅτι προεκτείνονται αἱ ξηραὶ καὶ εἰσχωροῦσιν εἰς τὴν θάλασσαν. Τὴν τοιαύτην τῶν παραλίων

* Πόσος ἐκάστου ποταμοῦ ὁ ροῦς, ποῖαι αἱ πηγαὶ κλπ. ἀνάγονται εἰς τὴν περιγραφὴν ἐκάστης τῶν χωρῶν, ἣν οἱ ποταμοὶ διαρρέουσιν.